

007 Fons can Romeu

1 ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

1.1 Codi de referència

CAT AMLLA 12 007

1.2 Nivell de descripció

Fons

1.3 Títol

Can Romeu

1.4 Data(es)

1548-1806

1.5 Volum i suport

1 capsa, paper i pergami

2 ÀREA DE CONTEXT

2.1 Nom del productor

El fons ha estat generat pel patrimoni Romeu, abans Collell, de Llagostera.

2.2 Història del productor

El segle XVI els Collell són propietaris del mas Collell de Llagostera, casa encara existent situada a l'actual carrer Saragossa. Les seves terres s'estenien a banda i banda pel que avui són els carrers Hospital i Sant Feliu i pel sud arribaven fins a la riera Gotarra.

El 1753 s'inicia la parcel·lació de terres més properes a la casa, que acabarà conformant els actuals carrers al voltant del mas Collell. L'any 1787 venen també la casa.

A mitjans segle XVIII Josep Romeu, comerciant de Vidreres, es casa amb la Margarida Collell, pubilla del mas Collell. El 1801 un seu fill, Josep Romeu i Collell, construeix o amplia una casa a l'actual plaça Catalunya, coneguda per can Romeu i més tard per can Planta. La llinda de l'entrada principal de la casa donava testimoni d'aquesta construcció, que a partir d'aquest moment seria la casa pairal de la família.

A mitjan del segle XIX el creixement econòmic, produït bàsicament per la indústria del suro, l'emigració i el consegüent creixement demogràfic, condicionen la necessitat de sòl urbà. La població es dobla en només 20 anys, de 1.755 a 3.555 habitants entre 1838 i 1860, i continua creixent. L'any 1895 havia arribat a 4.237 habitants, pràcticament els mateixos que el 1975.

L'any 1859 Antoni Romeu i Raig, en resposta a la demanda de sol urbà, promou la urbanització del que s'ha conegut com eixample Romeu, una proposta que trenca l'estructura de la vila medieval amb una concepció nova, en línia amb els dissenys urbanístics del segle XIX d'eixamples ordenats racionalment. La superfície nova a urbanitzar és dues vegades superior a la construïda fins aquell moment i s'estén cap a la plana en direcció sud en els terrenys situats al voltant de la casa pairal de can Romeu.

El límit est d'aquest eixample serà el nou barri de la Barceloneta (actuals carrers Barceloneta, Donzelles, de la Coma i Nou). Es tracta d'una zona nova articulada al llarg d'un camí secundari que unia el camí al veïnat de Ganix amb el que es dirigia a Sant Llorenç, que neix a finals del segle XVIII en terres dels Romeu i que ells mateixos havien parcel·lat.

L'any 1972 s'enderroca la casa pairal de can Romeu, avui el seu solar és part de la plaça Catalunya.

2.3 Història arxivística

La documentació devia restar a la casa pairal de can Romeu fins que va ser recollida per Esteve Fa.

2.4 Dades sobre l'ingrés

La documentació va ser recollida per Esteve Fa entre els enderrocs de can Romeu l'any 1972. L'any 1993 en va lliurar una part a l'Arxiu Municipal. La resta de la documentació la va donar al monestir de Solius, segons informació facilitada oralment.

3 ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

3.1 Abast i contingut

El fons està format per una petita part del que degué ser el fons patrimonial dels Romeu. Consta de 23 documents: èpoques, vendes, capítols matrimonials, testaments, heretaments...

3.2 Sistema d'organització

El fons és fragmentat, no manté estructura.

3.3 Informació sobre avaluació, tria i eliminació

No hi ha hagut eliminacions.

3.4 Incrementos

No es preveuen nous ingressos.

4 ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

4.1 Condicions d'accés

La documentació és d'accés lliure.

4.2 Condicions de reproducció

Les reproduccions s'hauran de realitzar d'acord amb la normativa de l'Arxiu Municipal de Llagostera.

4.3 Llengües i escriptures dels documents

Llatí i català.

4.4 Característiques físiques i requeriments tècnics

La documentació es troba en bon estat de conservació.

4.5 Instruments de descripció

El fons està descrit a nivell de catàleg.

5 ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

5.1 Existència i localització dels originals

Els originals són a l'Arxiu.

5.2 Existència i localització de reproduccions

Es desconeix l'existència de reproduccions.

Documentació relacionada

Existeix un reportatge fotogràfic fet per Josep Vall-llosera de l'enderroc de can Romeu (Reg 850 imatges).

5.3 Bibliografia

ALBÀ, Marta (2006): «Projectes al calaix: les iniciatives no realitzades de Llagostera», Crònica [Llagostera], n. 28

ALBÀ, Marta – GRAU, Dolors – SOLÀ, Fina (1989): «L'urbanisme a Llagostera al segle XIX», Butlletí de Llagostera [Llagostera], n. 52, p. 8-10.

ALBÀ, Marta – RAMIONET, Enric (1993): «La Plaça Catalunya», Crònica [Llagostera], n. 8.

ALBÀ, Marta – SOLÀ, Fina (1984): «La indústria suro-tapera a Llagostera. Segles XVIII-XIX», Butlletí de Llagostera [Llagostera], n. 35-36.

CANTÓ, Josep – MASCORT, Antoni (2003): Episodis de la història de Llagostera, segles XVIXVII, Llagostera: Ajuntament. (Beca Esteve Fa; 1)

CANTÓ, Josep – MASCORT, Antoni (2006): Episodis de la història de Llagostera, segle XVIII, Llagostera: Ajuntament. (Llibres de Crònica; 4)

DÍAZ, Eduard (2014): "L'establiment emfitèutic de Narcís Maymí a Josep Carreras, 1819. El creixement dels segles XVIII i XIX." Homes i Terres. L'ordenació del paisatge agrari de Llagostera, segles XIII-XX, p. 124-131

6 ÀREA DE NOTES

6.1 Notes

7 ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

7.1 Autoria i data(es)

Descripció realitzada per Marta Albà i Espinet. Setembre de 2008. Revisada el 2018.

7.2 Fonts

La pròpia unitat de descripció i, per informar els elements *Història del productor i Abast i contingut*, també s'han utilitzat les obres citades a l'element *Bibliografia*.

7.3 Regles o convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.

